

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

36. årg.

Bergen, Torsdag 5. januar 1950.

Nr. 1

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 31. desember.

Fisket i uken som endte 31. desember eller uken mellom jul og nyttår bærer preg av beskjedne fiskedrift. Sildefiskerne og de fleste andre fiskere har holdt seg i ro på hjemstedene og det er bare i lokale områder at driften har vært av mer intens karakter.

Sildefisket:

Av samtaler med sentrale steder i distriktene framgår det at notbrukene begynte å komme på feltene igjen 3. nyttårsdag. I uken til nyttår har driften bare vært tilfeldig og lokal. Fra Harstad meldes det således at det mellom jul og nyttår ble tatt en snurpefangst på 400 hl på Kvenangen og samtidig satt 4 landsteng på tils. 1600 hl på samme sted. Det er fabrikkvare det dreier seg om og landnotsilden skal opptas i inneværende uke. Lenger sør meldes det fra Sandnessjøen om landnotsteng på tils. 5—6000 skjepper stor hermetikkvare ved Skillebotn i Brønnøy før nyttår. Trondheim melder om opptak av 240 hl mussa til hermetikk på Nordmøre, men det har ikke vært noen nystengning. Utsiktene i Troms og på Helgeland antas å være bra.

Forsøksfiske etter storsild.

Der er ikke noe nytt som tyder på at storsilden er kommet på feltene. Fiskeflåten ligger nå klar til å ta fatt fra de mer sentrale fiskevær på Møre og Vestlandet.

Fisket i Finnmark:

Fisket i Finnmark lå stort sett nede i uken til nyttår. I tiden 19. desember—31. desember meldes det å være fisket tilsammen 861 tonn, hvorav det

meste før jul. Fangsten fordeler seg med 567 tonn på torsk, hvorav saltet 316, hengt 55, frosset 7, filetert 15, iset 172 og anvendt fersk i fylket 2 tonn. Ytterligere ble det innbrakt 261 tonn hyse (iset 218) 8 tonn sei, 4 tonn brosme, 15,6 tonn kveite, 3 tonn flyndre, litt steinbit, uer og blåkveite. Leverpartiet var på 579 hl og tranpartiet på 209 hl.

Seigarnfisket for Andenes:

Det var ganske livlig drift fra Andenes i forløpne uke, idet om lag 2/3 av seigarnflåten deltok. Fangsten ble bra på 400 til 8000 kg pr. tur med en samlet ukefangst på 190 tonn sei. Leverutbyttet oppgis til 233 hl, rognutbyttet til 43 hl.

Skreifisket:

Fra Tromsø meldes det at 4 kuttere derfra befinner seg på Nygrunnen. Meldinger over radiotelefon tyder på at det var heller smått med fisk på banken. Fra Andenes meldes det at en har hatt fangster på opptil 1600 kg torsk, hovedsakelig skrei på småvåd (liner). Det er i ukens løp innbrakt ca. 5 tonn torsk til Andenes. Skreien oppgis å være forholdsvis stor på 4—5 kg og ganske fyldig.

Kystfisket ellers:

Fra Tromsø meldes at det ikke har vært noen drift mellom jul og nyttår. Andenes har som tidligere omtalt hatt bra seifiske og en del torsk på småvad. Utenom torsk hadde Andenes også litt utbytte av lange og brosme. Fra Møre meldes det om enkelte dages drift på kysten samt om et par pigghåture. Ukepartiet oppgis til 54 tonn, hvorav 10 tonn torsk, 25 tonn sei, 5 tonn lange og brosme (mest brosme), 3 tonn hyse og 8,5 tonn pigghå. Vågsøybåtene fra Sogn og Fjordane har drevet ganske intenst etter pigghå også i siste uke. Til Måløyområdet er det blitt levert 229 tonn fisk, hvorav 1,5 tonn torsk, 14 tonn sei, 2 tonn lange, 1,5 tonn brosme og hele 210 tonn pigghå. Fra Stavanger meldes at byen i ukens løp er blitt tilført 6—7000 kg hovedsakelig torsk fra distriktene mellom Tananger og Skudenes. For øvrig

har det vært stille. Sørlandet melder at en del av fiskerne har vært på feltene mellom jul og nyttår. Distriktets fisketilførsel var på 20 tonn fisk.

Levendefisk:

Levendefisklaget opplyser at fiskerne som tok rusene på land i god tid før jul ikke hadde gjenopp-tatt driften før nyttår.

Rekefisket:

Det har selvsagt heller ikke vært noen fart i reke-trålingen. Sørlandet melder om et ukeparti på ca. 5000 kg og Møre om 700 kg.

Hummerfisket:

Stavanger melder om fortsatt livlig skipning av hummer.

Ut- landet.

Trålfisket i Nederland.

Sammenslutningen av fiskefartøydere i IJmuiden har, i begynnelsen av desember ifølge avismeldinger, måttet gå til den beslutning inntil videre ikke å sende sine trålere til sjøs. Dette er en følge av de dårlige fangster og priser. Skip som for tiden ligger lastet med bunkers og is rammes ikke av beslutningen. Sådanne fartøyer skal gjøre en reise til og da vil det bli avgjort om også de skal legges opp.

Fiskehandlerne påstår at man ikke til noen pris kan få avsatt fisk i utlandet, og at også eksporten til Belgia, Frankrike og Tyskland atter og atter stoppes opp.

Esbjerg-kuttere vil benytte moderskip under fiske i Barentshavet.

»Dansk Fiskeritidende« opplyser i sin utgave for 23. desember at en del av de storfiskere i Esbjerg, som er interessert i driften på fjerne farvann, omgås med planer å fiske i stor stil i Barentshavet. Planen går ut på at 10 kuttere på ca. 50 tonn hver skal drive kontinuerlig fiske i omtalte farvann i månedene mars, april og mai. Kutterne skal motta sine forsyninger og levere til moderskip, som skiftevis skal gå fra Esbjerg og ta fiskelast i retur enten til hjemmehavnen eller til engelsk havn.

Ifølge bladet Vestkysten skal et moderskip på 3—400 tonn avgå fra Esbjerg 10 dager etter at kutterne er avseilet. På basis av tidligere erfaringer regner en nemlig med at fiskefartøyene kan få full fangst i løpet av ca. 10 dager —

mange tok i foregående sesong fangster på over 20 000 kilo i løpet av dette tidsrom.

Etter ennå 10 dagers forløp sendes et nytt motor-moder-skip fra Esbjerg og på denne måte skal fisket holdes i full sving uavbrutt den tid fisket varer på feltet. En regner med at moderskipene kan forsyne kutterflåten med tilstrekkelig mengder av proviant og olje, men har også kalkulert med å benytte Tromsø som nødhavn.

For tiden forhandles det med ministeriet om en rekke problemer i forbindelse med saken, blant annet om bistand fra Fiskeriministeriets undersøkelsesfartøy »Jens Væver«, skriver bladet.

Danmarks fiskehermetikk eksport tredoblet på 2 år.

Den unge danske fiskehermetikkindustri er inne i en utvikling, som vitner om at den har forstått å utnytte de muligheter, som byr seg fram. I 1947 var verdien av eksporten av fiskehermetikk 7 mill. kroner, i 1948 11 mill. kroner, mens den i 1949 formentlig vil tangere 20 mill. kroner.

Eksporten består hovedsakelig av hermetiske sardiner og makrell samt litt størje.

Eksportmarkedene ligger spredt over hele jorden. Det er størst avsetning til England, hvis Ministry of Food har foretatt innkjøp for flere millioner kroner. Til Sverige er det solgt for 500.000 kroner og til Østsonen for 800 000 kroner. Til Italia og Østerrike har det vært solgt betydelige mengder som ledd i varebytteforretninger. Noe er solgt til Israel, noe til Sydamerika, især til Uruguay og mindre partier til U. S. A. I så fjerne land som Australia spises det også danske sardiner og makrell.

Fabrikkene er for tiden beskjefteget med effektueringen av en stor engelsk ordre på 100 000 kasser til en verdi av 6—7 mill. kroner. Leveransen vil foregå i desember måned og en tid utover i 1950.

Eksportvarene pakkes i hvitblikk, som er skaffet på kompensasjonsbasis fra England. Noe blikk importeres dessuten fra U. S. A. og Frankrike og en håper å kunne få kjøpt noe fra Norge og i Vestsonen (Dansk Fiskeritidende 23. desember 1949).

Columbia plaserer stor skipsbygningskontrakt i Sverige.

Ifølge en notis i »The Fishing News« for 17. desember har det kolumbianske fiskeriforetankende Iopesca sluttet kontrakt med A/B Fr. Ramström, Stockholm om kjøp og leveranse av en sildemelfabrikk samt 3 spesialbyggete fiskefartøyer hvert på 130 tonn brutto.

Kontraktbeløpet gjelder en sum på 850 000 U. S.-dollars. Fartøyene skal bygges av A/B Sverre, Gøteborg.

Fartøyene som er beregnet for fiske ved Galapagosøyene vil bli bygget av tre og skal kombinere svensk og amerikansk konstruksjon og byggemåte. Bro og rorhus skal for eksempel på amerikansk manér plaseres forut. Umiddelbart etter fangsten skal fisken plaseres i fullstendig isolerte kjølerom, hvor det skal holdes en konstant temperatur på minus 15° C.

Fartøyenes hovedmotor skal være på 200 hk og motorene til kjølemaskineriet på 40 hk. Fartøyene vil bli bygget helt gjennom av svensk materiale. Det innrettes mannskapsbekvemmeligheter for 12 mann.

Nye markeder for britisk sild.

Et mindre parti sild, som Herring Industry Board har sendt fra Yarmouth til Trinidad og Vestindia kan lede til dannelsen av et nytt marked, bemerker »The Fishing News« i en notis den 17. desember. Vestindiamarkedet antas å kunne danne grunnlag for avtak av et sildekvantum på mellom 20 000 og 30 000 crans, og dersom det kan bli sikret, vil silden bli særskilt saltet i kummer og enten bli levert røket eller urøket for å tilfredsstille smaken i Vestindia. Herring Board har også konsignert et prøvparti saltsild til Honkong. Med andre prøver foretas det særskilte eksperimenter i laboratorium for nærmere å kunne bringe på det rene hvordan reisen gjennom tropiske farvann virker på silden.

Sildefisket ved Syd-Island.

Ifølge underretninger fra Island var det ved utgangen av november måned saltet 41 000 tønner av såkalt Faxabuktsild. Silden var blitt fisket med drivgarn.

Om selve fisket opplyses at det i slutten av november ble tatt gode drivgarnfangster ved Gardskagi og ved Reykjanes nordspiss. De enkelte drivere kunne ha opptil 200 tønner sild på en natt. Samtidig foregår det et ganske bra, men ikke så godt fiske ved Vestmannøyene. Fiskerne venter og håper på at silden skal komme inn på Faxabukta og Hvalfjorden.

Det hollandske sildefiske.

I uken som endte 17. desember ble det i hollandske havner ilandbrakt 8437 tønner fiskepakket saltsild og 175 550 kg fersksild. Siden sesongens begynnelse den 17. mai har det vært ilandbrakt 164 997 tnr. matjessild, 172 982 tnr. full-

sild, 382 885 tnr. overgangssild og 19 475 tnr. tomsild — til sammen 740 339 fiskepakket tønner, hvortil kommer 4 286 612 kg sild ilandbrakt i fersk tilstand. I fjor på samme tid var resultatet 971 747 tnr. saltsild og 6 854 353 kg fersksild.

Sildefisket for East Anglia.

Fisket utfor East Anglia er slutt for i år, men en del av de i Lowestoft stasjonerte fartøyer har i desember måned fortsatt drivgarnfisket, som for tiden drives på den franske kanalkyst utfor Cape Grisnez. Fisket på dette felt har vært godt og har berget mange av driverne over virkningsen av den korte og dårlige sesong i farvann utfor East Anglia. Mange av driverne har i løpet av 3 uker på kanalkysten fisket like meget som under hele sesongen i hjemlige farvann. Ifølge »The Fishing News« av 24. desember skal beste båt nå ha fisket for 9000 pundsterling i begge farvann.

I uken som endte 17. desember hjemførte driverne 11 000 crans til Lowestoft, hvor sesongens totalfangst er på 135 000 crans mot 179 000 samtidig i 1948. Fangstverdien er £ 445 000. I Yarmouth er det i sesongens løp blitt ilandbrakt 176 000 crans sild til verdi £ 567 000. I fjor var fangsten 296 000 crans.

I omtalte uke var kvaliteten av Cape Grisnez-silden avfallende med meget utgytt sild og 800 crans ble levert til sildolje og mel i Lowestoft.

Ved siden av leveransen i Lowestoft har driverne levert fangster, som var for små til å gå den lange vei hjem, i Dover. Denne sild har utbrakt 9000 pundsterling. I tillegg til Lowestoftdrivernes inntømster kommer utenom dette også sild til en verdi av £ 18 000 som ble levert i Ymuiden.

Prisforhandlinger for det vestskotske vintersildfiske.

Ifølge »The Fishing News« av 24. desember skal det 5. januar holdes et møte mellom representanter for Herring Producers Association og Herring Board, hvor sistnevntes tilbud for vintersesongen, som begynner 9. januar, skal diskuteres.

Fiskernes prisidé er en maksimumspris på 72 sh. pr. cran for sild som holder 300 stykker pr. kurv og 56 sh. for sild som holder 350 stykker pr. kurv. Herring Board har foreslått 72 sh. for sild som holder 260 stykker pr. kurv. Dessuten har The Board foreslått to andre rater på 56 og 35 shillings uten å komme nærmere inn på stykketallet. Fiskerne antar at om lag 95 pst. av fangstene vil bestå i sild av 56 shillings-kategorien og har framsatt sitt forslag overensstemmende hermed.

Produksjonen av laksehermetikk for Alaska og Stillehavskysten.

I novemberutgaven av Pacific Fisherman oppgis produksjonen av laksehermetikk for hele Alaska til 4375 147 kasser. Produksjonen i Alaska er avsluttet for i år. Den ligger om lag 400 000 kasser over fjorårets produksjon og 45 000 kasser over produksjonen i 1947. I British Columbia er det pr. 15. oktober produsert 1 401 968 kasser — 214 000 kasser mer enn i 1948 og 57 000 kasser mindre enn

TELEGRAMADR.: BREKKE'S NORTH SHIELDS
BREKKE'S HULL

TELEFONER: NORTH SHIELDS 2238 - 854
HULL 37741/2

BREKKE'S LIMITED

N. SHIELDS

HEAD OFFICE
ST. ANDREWS DOCK
HULL

GRIMSBY

Importører av alle slags fersk fisk — laks, ørret, kveite, flyndre, torsk, hyse, rogn, reker, hvalkjøtt, sild og makrell.
Firmaet ble grunnlagt 1880 av avdøde fhv. norsk konsul i Hull L. P. Brække under firmanavn Brække & Howlid, Hull.

i 1947 på samme tid. I Puget Sound-området var det 15. oktober pakket 670 003 kasser mens sluttproduksjonen i 1948 var på 438 748 kasser og i 1947 på 894 666 kasser. Den samlede produksjon skulle etter dette ligge på 6 447 118 kasser pr. midten av oktober. En kasse inneholder 48 esker à 1 pund.

Godt sardiniske i Kalifornia.

I september og oktober har det vært drevet godt sardiniske i Kalifornia. Næringen håper og regner nå med at svartårsperioden er tilbakelagt. Ifølge »Pacific Fisherman« er det i inneværende sesong inntil 23. oktober fisket følgende mengder:

	1949 tonn	1948 tonn
San Francisko-distriktet	7 968	231
Montery-distriktet	79 404	27 140
San Pedro-distriktet	46 068	31 881
Total	133 440	59 252

Prisen på sardiner oppgis for tiden til \$ 32,50 pr. tonn på første hånd. Fisken har vært av ensartet god kvalitet i størrelser på 10 til 14.

Hurtige virkninger av valutadevalueringen i USA.

»Pacific Fisherman« skriver at det ikke gikk lenge mellom devalueringen av pundet og andre europeiske valuta-sorter den 18. september og det øyeblikk da Stillehavskystens fiskerinæring fikk føle virkningene av den.

Den første direkte virkning av valutadevalueringen kan antakelig Puget Sound laksefiskerstreiken sies å ha vært. Fiskerne streiket da de ønsket å få 14 cents pr. pund for Chum-laks og 20 cents for Silvers.

Næringens handelsledd viste meget godt at en omforenet pris på 14 cents for U. S. A.-chums sesongen gjennom vile ha ført til at markedet ville blitt oversvømmet med kanadisk laks. Kanadas 9 prosents devaluering forstyrret allerede det amerikanske marked. Kjøperne fant at de ikke kunne betale mer enn 8 cents for Chumlaks.

Slag nr. 2 var prisnedsettelsen på norsk fiskehermetikk. »King Oscar« sardiner er en velkjent vare i de fleste forretninger. Et par dager etter at den norske valuta var blitt devaluert falt detaljprisen på »King Oscar«-sardiner fra 35 til 29 cents pr. eske i Seattle og til 23 cents i Washington, D. C.

Seattlenoteringene på norske kippersnacks falt om lag \$ 2 pr. kasse umiddelbart etter devalueringen.

Mange av Kalifornia-sardinenes eksportmarkeder ligger innen sterlingområdet, hvor devalueringen utgjør fulle 30 pst. Markedsprisen for sardiner falt svimlende fort i ukene etter devalueringen. Da bladet gikk i trykken lå noteringen for 1 pounds lovale esker i tomatsaus i \$ 6 pr. kasse. Sardiner, naturell i høye 1 pounds bokser noteres i \$ 4.

Stillehavskystens fiskerinæring — i hvert fall den del av den hvis hukommelse strekker seg mer enn 15 år tilbake i tiden — trenger ingen informasjon om de uunngåelige virkninger av utenlandsk valutadepresiering.

Kortelig kan det hele uttrykkes således:

Eksporten av fiskeprodukter vil bli redusert. Vi må konsumere en større del av vår produksjon innenlands. Prisene blir satt ned.

Importen av fisk vil stige. Det blir mer inntektsgivende for fremmede land å eksportere hertil (dette var den egentlige årsak til devalueringen) og følgelig får vi øket våre egne økete forsyninger gjennom høyere import. Når forsyningene blir større og etterspørselen holder seg uforandret eller mindre, blir prisene ytterligere nedsatt.

Islands fiskeeksport jan.—okt. 1949 og 1948.

I jan.—okt. 1949 og 1948 er det blitt eksportert følgende mengder:

	Mengde		Verdi (f.o.b) 1000 isl. kr.	
	Januar—okt.		Januar—okt.	
	1949	1948	1949	1948
	100 kg	100 kg		
Klippfisk	1 877	12 194	589	3 359
Saltfisk, uvirket ..	162 744	142 405	33 135	25 910
Ferskfisk, iset ...	1 051 858	1 037 034	69 177	76 301
—«— frosset.	304 488	192 596	79 433	54 629
Tørrfisk	43	2	22	2
Hermetikk	2 347	9 327	686	4 107
Saltsild	33 149	80 362	7 630	16 318
Frossen sild	70	40 043	12	2 138
Tran (av torskelev.)	36 690	66 841	12 617	27 843
Sildolje	48 908	274 104	11 456	70 747
Sild og fiskemel ..	66 504	368 336	7 429	37 716
Hvalkjøtt	139	3 045	38	1 068
Hvalolje	24 986	5 430	5 894	1 494
Hvalmel	3 100	—	340	—
Saltet rogn	22 122	11 676	2 515	1 266

Det britiske næringsmiddelkonsum.

Der er utgitt en hvitbok »Food Consumption Levels in the United Kingdom«, som blant annet viser at fiskekonsumet ligger 25 pst. høyere enn før krigen, men også at

fiskekonsumet viser tilbakegang etter 1948. Etterfølgende statistiske oppstilling viser utviklingen for en del viktigere næringsmidler. Oppstillingens tittel er: »Næringsmiddel-forsyning pr. hode pr. år i det sivile konsum«.

Pund pr. hode pr. år	Før krigen	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948 midlertidig	1948-49 midlertidig
Fisk, fersk, frossen, salt.	21.8	11.1	11.3	13.1	14.2	16.0	20.2	26.5	27.9	29.0	27.3
Skalldyr	1.3	0.8	0.8	0.8	1.0	1.0	1.0	0.9	0.9	1.0	1.0
Herm. fisk. . . .	3.6	5.2	3.4	2.8	3.1	3.3	3.4	3.6	3.0	2.0	1.6
Fjærkre	4.5	3.9	3.9	3.7	3.3	3.0	2.9	3.0	4.0	4.3	4.5
Vildt, karniner	3.7	3.6	2.2	1.5	1.3	1.4	1.4	1.5	1.9	2.5	2.9
Total (spisevekt)	32.8	22.7	20.0	20.5	21.6	23.5	27.8	34.3	36.3	37.0	35.4
Prosentvis av før krigen	—	69	61	63	66	72	85	105	111	113	108
Kjøtt, omfattet av hermet. kjøtt, bacon, skinke i spisevekt	109.6	98.8	85.6	89.6	86.4	96.1	86.6	89.9	82.0	73.8	69.8

(Kilde: Fish Trades Gazette 17. desember).

Kanadas fiskerier i oktober 1949.

Ifølge »Monthly Review of Canadian Fisheries Statistics« ble det i oktober måned ilandbrakt i Kanda (ekskl. Newfoundland) 56 355 tonn saltvannsfisk og skalldyr, hvilket er 8,7 pst. mer enn i oktober måned 1948. Fangstmengden i 1949 ved utgangen av oktober på 449 388 tonn ligger 5,3 pst. under fangstmengden i tilsv. tidsrom av 1948.

På Stillehavskysten var kvantumet i oktober måned på 32 249 tonn eller 2,5 pst. mer enn fangsten samme måned i fjor. Dette forklares ved at laksefisket sluttet hurtigere av mens sildefisket begynte tidligere og bedre enn tilfellet var i oktober 1948. Månedens fangst av laks var 13,4 pst. lavere og sildefangsten 15,7 pst. høyere enn i samme måned i fjor.

På Atlanterhavskysten ble det ilandbrakt 24 106 tonn — 18,4 pst. mer enn i oktober 1948. Med unntakelse av hyse ble det fisket bedre av samtlige bunnfisksorter, men den kumulative årstotal for bunnfisksortene ligger fremdeles tilbake for foregående års.

Stadig større del av Atlanterhavskystens torskefangst blir saltet — både vått- og tørrsaltet — mens stadig mer av hysen blir anvendt som fersk filet.

Beholdningene av frossen fisk den 1. november over hele Kanada unntatt Newfoundland utgjorde 22 720 tonn frossen ferskfisk og 1337 tonn frossen røkefisk. Lagerøkningen var på 2460 tonn i forhold til lageret den 1. oktober.

Forskjellen mellom eksporten i 1949 og 1948 forminskes. Ved utgangen av september var eksportverdien for 1949 bare 0,2 pst. mindre enn i samme tidsrom av 1948. Eksporten av hermetisert fisk ligger langt under 1948 og

likeledes er det nedgang i skipningene av fersk og frossen fisk og av røket fisk, mens eksporten av samtlige øvrige sorter ligger høyere sammenliknet med 1948. At også Nyfundlands eksport har vært inkludert siden 1. april har på meget merkbar måte bidradd til økning i saltfisk- og klippfiskeeksporten samt i noen grad også til økning av eksporten av fersk og frossen filet samt saltfiskeeksporten.

Mens engrosprisindeksen for fiskeriprodukter holdt seg uforandret i september etter det plutselige fall på 14 points mellom juli og august har den nedadgående tendens for kjøtt, fjærkre og alle andre levnedsmidler fortsatt. Engrosprisen i midten av oktober tyder på en alminnelig nedgang i forhold til september 1949 og oktober 1948. Detaljprisene viser liten forandring i forhold til foregående måned.

Ved utgangen av oktober måned var fangstmengden av de viktigste fiskesorter på Atlanterhavskysten følgende: Torsk 98 504 tonn (101 949 tonn i fjor samtidig), hyse 16 732 tonn (19 670), lyr 7318 tonn (9563), lysing og brosm 10 370 tonn (11 094), sild 54 673 tonn (57 627), småsild (sardiner) 27 301 tonn (37 998), makrell 14 104 tonn (10 851), hummer 14 621 tonn (14 281). Samlet fangstmengde på denne kyststrekning i år er 278 633 tonn mot 291 902 i samme tidsrom i fjor. På Stillehavskysten er fangstmengdene av de viktigere sorter ved oktobers utgang følgende: Kveite 7988 tonn (8547), sild 88 502 tonn (99 293), laks alle sorter 62 567 tonn (62 469). Samlet fangstmengde på kyststrekningen var på 170 754 tonn mot 182 751 tonn pr. utgangen av oktober 1948.

Med hensyn til anvendelsen av fangsten kan det nevnes at 65,2 pst. av Atlanterhavskystens torskefangst er blitt

saltet mot i fjor 54,6 pst., av hysen er 52,3 pst. anvendt til fersk filet, 26,8 pst. til frossen filet (i fjor 36,9—39,6), av lyren er 87,1 pst. saltet (i fjor 85,9), av lysing og brosmen er 74,3 pst. saltet (i fjor 57,9) og 14,3 pst. anvendt til hermetik (i fjor 30,5).

Engrosprisindeksen for samtlige næringsmidler viser for september måned 205,6 points mot 207,1 i august og 211,5 i juli i år samt 206,7 i september 1948. De tilsvarende pointtall for kjøtt og fjærkre var 258,0, 262,2, 272,3 og 274,4 og for fiskevarer henholdsvis 249,8, 249,8, 263,8 og 258,1.

Engrosprisen 15. oktober på fersk torskefilet var i Halifax 20,4 cents pr. pund og for frossen, pakket torskefilet 19,5 cents samt for fersk hysefilet 24,3 cents. Frossen torskefilet omsettes ikke i detalj i Halifax, hvorfor prisen i Toronto oppgis. Denne var for fersk torskefilet 38,5 cents og for frossen, pakket torskefilet 34,7 cents pr. pund.

Midlertidig oversikt over dansk fiske i året 1949.

Ifølge »Fiskeribladet« har det på Rigsdagen vært avholdt et utvidet fiskerirådsmøte. På dette møte framla fullmektig Strubberg en oversikt over fiskets gang og utbytte i 1949. Han opplyste at Danmark i det forløpne år hadde hatt store tap av fiskefartøyer, idet det til utgangen av november var forlist 22 fartøyer og omkommet 36 fiskere. I årets løp er flåten blitt utvidet med 14 fartøyer på over 15 tonn. Verdien av fiskernes samlede materiell anslås til 170 mill. kroner. Den samlede fiskefangst i 1949 anslås til å komme opp i 232 000 tonn mot 217 000 tonn i 1948, slik at fangstutbyttet kommer til å danne ny rekord. Verdiutbyttet anslås til å ligge på om lag 190 mill. kroner. Det opplyses at gullflyndrefisket i indre danske farvann nesten er blitt halvert i forhold til 1948, mens det dog har vært litt framgang for fisket i Nordsjøen. Torskefisket har gitt øket utbytte, som især skyldes fisket ved Bornholm på vårparten, mens det har vært tilbakegang i torskefisket i Nordsjøen. Brislingfisket er forøket, likeledes makrellfisket, som har gitt rekordutbytte på 15 000 tonn. Også fangsten av størje er større enn noensinne før.

Kanadiske fiskere får adgang til å kjøpe britiskbyggete trålere.

Ifølge »The Fishing News« for 17. desember skal den kanadiske fiskeriminister Mr. R. W. Mayhew fornylig i det kanadiske underhus ha opplyst at kanadiske fiskere på Atlanterhavskysten framtidig vil få adgang til å benytte britisk byggete trålere. Dette vil sette fiskerne istand til å modernisere sin drift med lavere omkostninger enn hittil mulig. Inntil nå er det bare blitt gitt lisenser til kanadisk byggete fartøyer. Hensikten var å beskytte den kanadiske skipsbyggningsindustri. Mr. Mayhew uttalte at den lavere pris på britiskbyggete fartøyer ville hjelpe de kanadiske fiskere til å dekke etterspørselen etter fersk og frossen fisk.

Ingen „klondyking“ av sild i Storbritannia.

I »The Fishing News« av 24. desember finner vi følgende notis, som gjengis i oversettelse: »Den plutselige innstilling av eksporten av iset sild (of »klondyking«) er en alvorlig affære for fiskerflåten under vintersildfisket for Stornoway. Årsaken til innstillingen er ennå alvorligere. Den skyldes underbud fra Sverige og Danmark, mens Norge

ventes å slutte seg til fram på nyåret. Et verre tidspunkt for dette nye slag kunne ikke ha vært valgt. Det framhever de vansker som er blitt forvoldt av de mislykte sesongfiskerier på den skotske østkyst og for East Anglia.«

Den britiske trålerfederasjons presidents nyttårshilsen.

Mr. Jack Croft Baker, presidenten for British Trawlers Federation understreker i sin nyttårshilsen til den britiske fiskerinæring, at næringen vil gå en prøvelsens tid i møte. Den tidligere forutsatte nedgang i etterspørselen etter fisk har materialisert seg, og det faktum at især etterspørselen etter torsk er gått tilbake på alarmerende måte, må gi hele næringen mer enn nok å tenke på, sier han.

Presidenten omtaler også de forandrede forhold, som opphevelsen av maksimalprissystemet, vil forvolde.

Rederne er velnøyd med den beslutning regjeringen har tatt på dette område, og er oppmerksomme på den leilighet beslutningen gir dem til å rette på de skjevheter som er oppstått i de forløpne 8 kontroll-år.

Presidenten uttaler videre at med opphevelsen av kontrollen vil næringen på ny nå tilbake til sunde økonomiske forhold. »Det er ikke tvil hos meg om at vi har en tung vei å gå de nærmeste år, at vi høyst sannsynlig vil få mange overraskelser og ikke så ganske få sjokk når vi kommer ut i den fri handels åpne land, som for mange er ukjent territorium.

Disse 8 kontrollårene har herjet med næringens elastisitet og har undergravet dens vitalitet. I alminnelighet er fortjenesten kommet lett med liten anstrengelse, men dette forhold har allerede tydelig begynt å forandre seg — vi ser skriften på veggen.«

Presidenten avslutter sin nyttårshilsen med å uttale at han stoler på at hans kolleger ikke vil vike tilbake for noen av de forholdsregler, som er påkrevde for å skaffe næringen et godt omdømme blant konsumentene. Tydeligvis, sier han, kan den enkelte ikke gjøre dette alene, og forhåpentlig vil det nye år derfor innebære det mest intime samarbeid og full forståelse mellom alle grener for å nå målet. (Utdrag fra »Fish Trades Gazette« 24. desember).

Utbygging av Porlakshöfn på Island.

Det gamle fiskevær Porlakshöfn på Islands sørvestkyst har i mange år spillet en underordnet rolle. Dengang fisket ble drevet med småbåter var havnen et viktig fiskevær, men da båtene ble større og maskindrevne ble havnen ubrukelig og for grunn til moderne fiskedrift.

Det er nå satt i gang arbeidet på å bygge ut havnen og det er allerede bygget en 170 meter lang kai, hvor store havgående dampere kan legge til. Kaien er straks blitt tatt i bruk av fiskeflåten og i høst har det vært innbrakt for hundretusener kroner i sild dertil. Fiskere fra Häfnarfjörður og Eyjafjörður har ført drivgarnfangstene sine i land der, og har dermed kunnet drive på med fisket uten å miste en dag.

Meget av arbeidet med havnen står ennå igjen. Den er ennå for åpen mot havvinden. Meningen er at den skal bli et handels- og lagersted for Sør-Island. Der bygges hus og oljetanker. (Fra bladet »Timinn«).

Bokanmeldelse:

Nytt lys over sildeperiodene?

Som kjent er det alminnelig antatt at vekslingene i sildefisket på det norske Vestlandet skifter med vekslingene i sildefisket på Bohuslänkysten, slik at en sildeperiode på Vestlandet faller sammen med en sildefattig tid i Bohuslän og omvendt.

Det er på det rene at det gjennom tidene har vært store vekslinger i sildefiskets avkastning, men det er kanskje et spørsmål om vekslingene har vært så regelmessige som man vanligvis antar. I 1941 utkom det i Göteborg en svensk doktoravhandling som i noen grad kaster lys over disse spørsmålene.¹

Dalén gjennomgår det historiske kildematerialet som ligger til grunn for den nåværende oppfatning av vekslingene i sildefisket, og viser at mange forskere har vært tilbøyelige til å trekke altfor vidtgående slutninger av det temmelig sparsomme materiale som foreligger.

Han gir også en interessant oversikt over hvordan oppfatningen av årsaksforholdet har vekslet gjennom årene. I 15—1600 årene regnet man f. eks. med at det skyldtes Vårherres straff for fiskernes skjørlevnet når silda forsvant. Andre trodde forresten mer på trolldom som årsak.

I opplysningstiden i 1700 årene la man heller skylden på menneskenes egne gjerninger, rovfiske, skadelige fiskemetoder som hindret fiskens forplantning eller ødela yngelen — eller forurensning av sjøen med tran og avfall. Det var på den tiden man langs Bohuslänkysten begynte for alvor å koke sildolje.

Hundre år senere, i slutten av 1800-årene, søkte man istedet å finne årsaken til vekslingene i de ytre naturforholdene og man søkte å finne fram til en eller annen form for en lovbunden og regelmessig periodisitet i sildefisket. En av de første som arbeidet etter dette synet var *Ljungmann* (1879) som søkte å finne en sammenheng med solflekkeperiodene. Han satte opp et skjema hvor han på grunnlag av det historiske kildematerialet som var lagt fram, bl. a. av *Axel Boeck*, gjorde rede for sildefiskets perioder helt fra ca. år 900 til 1877.

Omtrent på samme tid foretok *Gustaf Ekman* og *Otto Petterson* grunnleggende oseanografiske undersøkelser i de svenske farvannene, og ut fra sitt resultat tok de spørsmålet om sildeperiodene opp til ny drøfting med forsøk på å finne fram til en årsakssammenheng. *Otto Petterson* mente at sildefisket var avhengig av variasjoner i månens deklinasjon. I 1913 satte han opp et skjema for de Bohuslänske sildeperiodene som ser slik ut:

Rikelig sildefiske:	Maksim. omkr. år:
1877—1912	1894
1752—1810	1783
1660—1680	1672
1556—1587	1561
1419—1474	1450
1307—1362	1339
1195—1250	1228
1083—1138	1117
971—1026	1006

Dette skjema har senere vært nokså alment akseptert. *Dalén* peker imidlertid på at både *Ljungmans* og *Pet-*

¹ *Lennart Dalén*: »Den Bohuslänska fiskelägesbygden». Meddelanden från Göteborgs Höyskolas Geografiske Institution 26. Göteborg 1941.

tersons undersøkelser har vært utført uten at man har underkastet det historiske kildematerialet noen inngående kritikk. En slik kritikk viser etter hans mening at en rekke av de eldre sildeperiodene ikke lar seg påvise med sikkerhet. Han gir også en ganske skarp kritikk av en rekke senere arbeider hvor han mener at forfatterne i alt for høy grad har vært hemmet av en tradisjonsbunden godtakelse av periodeskjemaet, og han hevder at enkelte har presset kjensgjerningene temmelig sterkt for å få det hele til å stemme.

Det er særlig de perioder som skulle ha opptrådt i middelalderen som er lite underbygget. *Dalén* hevder med styrke at man ikke har noe grunnlag for å føre opp noen sildeperiode på Bohuslänkysten i tiden før 1500, og en teori om periodisitet kan ikke i noen tilfelle bygge på annet enn de tre kjente sildeperiodene i 1500-årene, 1700-årene og 1800-årene. Dette blir jo en ganske vesentlig innskrenkning i forhold til *Ljungmans* og *Otto Pettersons* ni perioder. *Dalén* er ikke selv naturforsker og han har ikke gått inn på noen diskusjoner av det naturhistoriske og biologiske grunnlag for sildeperiodene. Han angriper imidlertid spørsmålet fra en annen side, idet han framholder at man strengt må skille mellom en biologisk periodisitet i sildas opptreden på den ene side, og vekslingene i sildefiskets avkastning på den annen side. Det er først og fremst det siste spørsmålet som lar seg belyse ved hjelp av det historiske kildematerialet som står til disposisjon.

Han gjennomgår deretter i et interessant avsnitt det europeiske sildefiskets historie, og viser hvordan sildeperiodene, eller rettere sagt, sildefiskeperiodene i Bohuslän i høy grad er avhengig av vekslingene i markedsforholdene ute i Europa.

Det er ikke mulig å gjennomgå hans framstilling i detaljer. Her skal bare nevnes noen springende punkter.

Først ved utviklingen av de store byene i Mellom-Europa i 1100—1200-årene skaptet det forutsetninger for en internasjonal sildehandel. Omtrent samtidig begynte den tyske kolonisasjon av Østersjøkysten og med den fulgte en sterk oppblomstring av sildefisket i Østresjøen og ved Skåne. Det første sikre sildefisket i Bohuslän omkring år 1300 må ses i sammenheng med hele denne utviklingen. Bohusläns fiskere fikk nytte godt av de markeder som var innarbeidet gjennom fiske- og sildehandelen ved Skåne. Det ser for øvrig ut som om det denne gang har foregått sildefiske både på Vestlandet og i Bohuslän. Mot slutten av 1300-årene tok sildehandelen andre veier, og i sammenheng med det kan en godt se nedgangen i det Bohuslänske fisket.

I begynnelsen av 1400-årene kom det hollandske fisket for alvor i gang, og dette fisket dominerte Europas sildehandel gjennom lengre tid. Først omkring midten av 1500-årene ble det igjen en mulighet for at den nord-europeiske silden kunne gjøre seg gjeldende på markedet. På den tiden skjedde det en gjennomgripende revolusjon i hele Europas økonomiske liv; en revolusjon som må ses i sammenheng med de store spanske og portugisiske oppdagelsene og med den begynnende industrialisering i Sentral-Europa. Hansabyenes makt ble etter hvert mindre, og Bohusläns fisket blusset opp igjen.

I siste del av 1700-årene hadde Bohuslän sitt rikeste sildefiske. Også denne gang var det det tyske marked som skaffet muligheter for avsetning.

Forts. s. 10.

TOLLSTEDER	Saltet sild i alt	Saltet vårsild	Saltet storsild	Saltet fettsild	Saltet skjærsild	Saltet Nordsjø-sild	Saltet islands-sild	Saltet brisling	Krydder sild	Krydder saltet brisling	Saltet fisk i alt	Saltet rogn	Røykt sild	Hummer	Reker	Andre skalldyr	Hermetikk i alt	Sildemel	Fiskemel (Herund, tørrfiskemel)	Tang mel
	Stat. nr. 444 ₁₋₇	Stat. nr. 444 ₁	Stat. nr. 444 ₂	Stat. nr. 444 ₂	Stat. nr. 444 ₄	Stat. nr. 444 ₅	Stat. nr. 444 ₆	Stat. nr. 444 ₇	Stat. nr. 445 ₁	Stat. nr. 445 ₂	Stat. nr. 446-56 ₂	Stat. nr. 4723 ₁₋₂	Stat. nr. 460	Stat. nr. 466	Stat. nr. 469	St. nr. 467-468 470-471	Stat. nr. 473-97	Stat. nr. 1213 ₁	Stat. nr. 1213 ₂	Stat. nr. 1225
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	4	437	—	—	—
Oslo	174	—	—	18	—	153	3	—	—	—	5	—	—	17	30	—	332	—	17	—
Kristiansand S	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	43	—	—	68	167	—	19	—	—	—
Egersund	3 133	2 992	—	—	—	141	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Stavanger	1 272	1 104	25	—	—	6	137	—	—	—	19	—	—	233	298	—	13 630	—	—	31
Kopervik	12 692	10 732	554	—	—	235	1 171	—	523	—	—	—	—	—	26	—	158	—	—	—
Haugesund	20 089	15 401	832	30	—	748	3 078	—	745	—	66	—	—	—	8	—	1 002	—	—	—
Bergen	31 920	3 493	24 177	65	88	687	3 410	—	595	2	470	1 034	673	45	86	—	7 693	2 040	505	95
Florø	4 395	229	4 166	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	401	—	—	—
Måløy	1 885	124	1 761	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	316	—	50	—
Ålesund	12 129	1 277	7 903	12	—	—	2 937	—	484	—	1 366	1 504	1 642	—	20	—	429	—	836	13
Molde	2 098	789	1 257	—	—	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund N.	3 540	1 410	1 928	—	—	—	202	—	146	—	124	645	—	—	—	—	751	—	162	422
Trondheim	1 177	105	172	901	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	264	80	2 958	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	214
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	363	455	—	—	20	—	1	—	3 738	—
Tromsø	44	—	33	11	—	—	—	—	—	—	125	18	—	—	117	—	1	—	812	—
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	277	—
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	857	—
Andre	7 482	6 740	—	—	—	252	489	—	161	—	4	—	—	10	228	—	365	110	930	—
I alt	102031	44 396	42 808	1 038	88	2 222	11 479	—	2 654	—	2 585	3 656	2 315	392	1 402	84	28 493	2 150	8 398	561
I uken*)	1 546	—	15	17	1	598	915	—	—	—	234	—	149	29	10	—	258	—	24	19

TOLLSTEDER	Andre forstoffer	Dampmedisintran	Råmedisintran	Blanktran	Brun-blanktran	Bruntran	Håtran	Kveiteolje m. v.	Selolje	Bottlenose og spermatolje	Sildeolje	Avfalls- tran og tran-grakse	Herdet fett	Stearin m. v.	Fett- syrer	Fiske- lim	Guano	Sel-, kobbe- skinn og klappm.	Annet	Stat. nr.
	Stat. nr. 1214-16. 23.	Stat. nr. 1503 ₁₋₂	Stat. nr. 1504	Stat. nr. 1505	Stat. nr. 1506	Stat. nr. 1507	Stat. nr. 1508	Stat. nr. 1509	Stat. nr. 1510	Stat. nr. 1511 ₂	Stat. nr. 1512	Stat. nr. 1514	Stat. nr. 1542 ₁₋₂	Stat. nr. 1546	Stat. nr. 1547	Stat. nr. 1681 ₄	Stat. nr. 1901 ₁₋₇	Stat. nr. 2318.19	Stat. nr. 207.461-65 1502.20 ₁₋₂₂ 2320.21.4724-28.314.32	
Fredrikstad	—	hl	hl	hl	hl	hl	hl	kg	hl	hl	hl	hl	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Oslo	160	2 879	5	7 044	9 289	6	2 575	9 653	5 328	5 827	29	11 769	42 804	40	2 077	—	7	—	14 976	—
Kristiansand S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	115	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111	—	—	—
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	201	27 001	109	47 530	9 334	599	5 084	6 158	7 229	103	111068	26 568	—	1 080	433	—	—	193	1 987	—
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålesund	23	17 282	—	9 348	2 076	—	5 162	29 729	4 813	—	8 710	1 824	—	330	300	—	—	25	15	—
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund N.	203	1 115	—	13 170	—	1 103	—	—	3 250	—	—	—	—	47	—	127	—	—	2	—
Trondheim	100	—	—	—	—	—	—	—	3 322	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88	—	360	—
Svolvær	667	—	—	1 454	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	84	—	1 372	2 244	—	1 059	1 856	7 108	2 566	—	216	—	20	—	—	—	9	2	—
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre	39	—	—	—	885	20	1 029	4 808	2 610	35 075	—	816	10 041	—	761	—	163	44	27 159	—
I alt	1 508	48 361	114	79 918	23 834	1 722	14 909	52 204	33 660	43 571	119827	30 204	52 845	1 517	3 713	128	369	272	44 615	—
I uken*)	66	2 324	—	1 115	564	—	310	5	42	—	22	—	1 707	—	—	6	—	9	1 127	—

T. BERSET ^{A/s} - AALESUND

1900 - 1950

Tilvirking og eksport av:

Fersk, frossen, saltet fisk, sild og rogn.

Spesialitet:

Klippfisk i alle pakninger for alle markeder.

FRYSERI - KJØLELAGER - TØRKEANLEGG FOR KLIPPFISK

Bokanmeldelse. Forts. fra s. 7.

Sin siste sildeperiode hadde Bohuslän omkring siste århundreskifte. Det er bare for disse siste sildeperiodenes vedkommende at der foreligger et så pass detaljert materiale at en nærmere undersøkelse kan gi håp om å utrede vekselvirkningen mellom vekslingene i de biologiske og oseanografiske forhold på den ene side og i markedsforholdene og i fiskets tekniske hjelpemidler på den annen side.

Det har vært sagt at man nå står overfor en meget spennende utvikling innenfor sildefisket. Det er sikkert riktig. Det foregår i disse årene ting i sjøen som vi ikke har oversikt over. Her trenges tydelig et større forskningsapparat enn det som i dag står til disposisjon.

Med støtte i teorien om sildefiskeperiodene har man regnet med at det består en viss sannsynlighet for at et nytt sildefiske vil kunne blomstre opp i Kattegat og Skagerrak. En analyse av det historiske materiale, slik som *Dalén* har foretatt den, viser imidlertid at en skal være varsom med å trekke for vidtgående slutninger av det som tidligere har vært skrevet om periodisitet i sildefisket alene. Også her trenges det nye undersøkelser. Dessuten gir *Dalén's* arbeid interessante nye synspunkter som sikkert vil være av verdi ved det videre arbeid med disse spørsmålene. Hans undersøkelser fortjener i hvert fall å bli mer alment kjent.

Hans Tambs-Lyche.

Professor dr. Henrik Printz.

Teknisk viktige havplanter ved Norges kyster. 34 sider, 16 plansjer. Cammermeyers Boghandel 1948.

Boken er bekostet utgitt av A/S Protan, Drammen. Den er hovedsakelig beregnet på dem som er interessert i økonomisk utnyttelse av tang og tare, men er oversiktlig og lettfattelig skrevet, så alle kan ha utbytte av å lese den.

Boken er delt i to avsnitt, en alminnelig og en systematisk del. Etter en kort innledning om planteproduksjonen i havet nevner forf. litt om havalgene i sin alminnelighet og deres anvendelse.

De fastsittende havalger er rike på plantenæringsstoffer og har vært brukt av kystbefolkningen til gjødsel. I nøds-tilfelle har tang vært brukt til fôr eller til folkemat. Som råstoff for industriell utnyttelse har tangen vært lite påaktet hos oss, det eneste som har vært drevet er en del tangbrenning. I Østens land har tangarter i lang tid vært brukt til framstilling av agar-agar, et gelatinaktig stoff meget brukt bl. a. i medisinen og til geleframstilling. Et agarliknende stoff, karrageen, utvinnes av to røddalger som begge finnes i store mengder ved Norges kyster. Selv har vi ingen produksjon, men eksporterer algene til Eire.

I det siste er der vokset fram en industri med visse brunalger som råstoff. Det framstilles hovedsakelig algin-syre og alginater som har fått en utstrakt anvendelse og er meget etterspurt. Tare, *Laminaria*, inneholder 15—30 pst. alginsyre. I Norge ble der under krigen opprettet en fabrikk som nå framstiller 100 tonn alginat pr. år. Til dette medgår ca. 3000 tonn frisk tare. Alginater anvendes som fortykkelses- og stabiliseringsmiddel i nærings- og nytelsesmidler, til tekstil- og papirfabrikasjon, til impregnering av stoffer og meget annet.

Norge er meget gunstig stillet når det gjelder brunalger. De norske algeførekomster gjelder for å være de rikeste i verden. Kysten er oppbygget av berg og stein som gir det beste underlag for algene, og faller gjennomgående slakt og jevnt av mot dypet, så den produktive flate blir stor.

Vi vet enda meget lite om den årlige produksjon av algene, men den øyeblikkelige bestand kan svinge fra 1—2 kg til 15—16 kg pr. m² i råvekt, alt etter art og voksested. Algenes innhold av kommersielt viktige stoffer varierer til dels meget sterkt etter årstiden og algenes utviklingstrinn.

I den systematiske delen gir forfatteren en beskrivelse med plansjer over 16 av våre viktigste tangarter, samt oversikt over deres biologi og utbredelse.

K. F. W.